

FUB mener

Når barnehagebarn skal begynne på skolen

Skoler og barnehager har en gjensidig, lovpålagt plikt til å samarbeide om overgangen fra barnehage til skole. I samarbeid med foreldre og skolen/SFO skal barnehagen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang til skolen og skolefritidsordning. Barnehagen og skolen skal bygge broer mellom det kjente og det nye, og gi de eldste barna muligheten til å glede seg til å begynne på skolen.

FUB mener

- alle kommuner bør være forpliktet til å utarbeide retningslinjer for hvordan overgangen fra barnehage til skole/ SFO skal ivaretas.
- overgangen fra barnehage til skole og SFO må planlegges i nært samarbeid med foreldrene
- det må være overgangsordninger som favner alle (eks. tid nok til å tilrettelegge fysisk for barn med behov for det)
- foreldrene må få god informasjon om utsatt og framskutt skolestart, og en slik prosess må starte tidlig
- barnehagen og skolen bør legge til rette for foreldrenettverk
- overføring av taushetsbelagt informasjon om barnet fra barnehage til skole må avklares med foreldrene. FUB er opptatt av god dialog mellom barnehage og skole/SFO i forhold til overføring av informasjon, og mener det er riktig at foreldrene samtykker til

denne overføringen samtidig som Barnekonvensjonens Art.

3: Barnets beste ivaretas. Kommunen bør lage rutiner for informasjonsoverføring fra barnehagen til skolen og skolefritidsordningen

- det er viktig at de forsøkene som nå er satt i gang med pedagoger som følger fra barnehage til skole, og med fleksibel skolestart blir fulgt opp slik at man kan bruke erfaringene til å lage gode overganger
- det bør være god dialog mellom barnehage og skole om hva barna skal ha lært/ vært innom det siste året i barnehagen.
- den viktigste kompetansen barna bør ha med seg over til skolen er god lekekompetanse, hvordan man kan være en god venn og hvordan beholde vennskap, grunnleggende sosial kompetanse, og på god vei til å bli selvstendige med påkledning og toalettbesøk.

Hovedutfordringer

Det er bra at det satses på at overgangen skal være trygg og god for alle barn. Et slikt overgangssamarbeid mellom barnehage og skole må komme i gang tidlig nok, slik at skolen får tid nok til å forbered alt som skal være på plass før barn med for eksempel tilretteleggingsbehov starter.

FUB mener at en overgang fra barnehage til skole/SFO, blir best i varetatt dersom alle parter i barnets liv får medvirke til at denne overgangen blir så god som mulig for barnet. FUB mener derfor at alle kommuner skal være forpliktet til å utarbeide retningslinjer for hvordan overgangen fra barnehage til skole/SFO skal ivaretas. I dag er det ikke nedfelt i lovverket at det skal lages et slikt planverk. Det jobbes med å få på plass en nasjonal veileder for overganger i utdanningsløpet – og i dette arbeidet deltar både FUB og FUG. Det er også helt nødvendig at barnehagen og skolens rådsorgan involveres i arbeidet med å planlegge overgangen.

For foreldre med minoritetsspråklige barn eller barn med behov for særskilt tilrettelegging, kan det være ekstra viktig at skolen har utarbeidet en plan som viser hvordan skolen forbereder seg på å ta imot disse elevene. Kartlegging og tilrettelegging for barn med større tilretteleggingsbehov må komme i gang med før ordinær innskriving. Det er viktig at foreldrene opplever en trygghet på at skolen er godt forberedt på å ta imot barnet deres, og at barnet får et tilrettelagt tilbud fra skolestart. Nesten 80 prosent av norske skoler er utilgjengelige for mange funksjonshemmede (Norges handikapforbund). På mange skoler må det gjøres endringer på for at funksjonshemmede barn skal kunne gå der, for eksempel er det behov for å oppgradere med heis, endre akustiske forhold og lysforhold.

På grunn av manglende kapasitet på personalressurser i noen barnehager, får ikke alle skolestartere besøke skolen før skolestart. FUB mener at så langt det lar seg gjøre, er det barnehagens oppgave å besøke skolene med barna i barnehagen. Dersom det ikke lar seg gjennomføre, må det være god dialog med foreldrene slik at de kan følge sitt barn på skolebesøk.

For mange barn er overgangen fra barnehage til skole stor. Kan skole være flinkere til å ta med seg det beste fra barnehagen for å gjøre overgangen enklere for barna? For eksempel krone ved bursdag, eller bruk av spill og lek i større grad som barna kjenner fra barnehagen.

FUB er opptatt av at ansatte og kompetanse bør kunne brukes fleksibelt mellom barnehage – skole og SFO, jf. arbeidet til Lillehammer kommune. Det kan skape en bedre kontinuitet for barna, og en tydeligere og bedre informasjonsflyt til foreldrene dersom dette personalet har ansvar for overgangen og informasjonen.

Eksempler på henvendelser til FUB

- *Barnehagen har ikke hatt noen form for tilvenning til skolen i koronatiden. Det har ikke vært overgangsmøter eller opplegg for barna. Når vi tar dette opp med barnehagen sier de at de ikke kan gjøre så mye. Hva kan vi foreldrene forvente nå? Mitt barn har også diabetes, men vi har ennå ikke snakket med skolen - hva kan jeg gjøre?*
- *Spesialpedagogisk hjelp i barnehage/skole. Elev med store språkproblemer, skal begynne i skole til høsten. Far ringte og lurte på hva han skulle gjøre ift. behov for logoped - hva gjør man når PPT ikke har logoped?*
- *Barnehagen vil oversende opplysninger til skolen mot foreldrenes vilje, jf. Forvaltningsloven §13b om taushetsplikt.*
- *Mor har søkt om utsatt skolestart og fått avslag. Spør hvordan hun skal gå videre.*

Foreldrenettverk som forebyggende tiltak for å sikre en god overgang

Forskning viser at gode relasjoner mellom foreldrene er med på å skape et mer inkluderende miljø blant barna. Barnehagene og skolene må legge til rette for sosiale møtepunkter der foreldre kan treffes. Slike treffpunkt kan være leiketreff utenfor barnehage- og skoletid, foreldremøter,

foreldrekafe, dugnad osv. På en «lekekveld» kan foreldrene treffe hverandre, og foreldrene kan få treffe de andre barna. Dette kan hjelpe de foreldrene som ikke har noe nettverk fra tidligere. Om leiketreff er normalen i barnehagen kan dette videreføres til skolen.

Oppsummering

Foreldreutvalget for barnehager er opptatt av at trygghet og forutsigbarhet skal gjelde for alle barn i overgangen fra barnehage til skole og SFO. Barn klarer ikke alltid selv å sette ord på hva som er viktig for dem, og foreldrene må derfor få mulighet til å formidle barnas ønsker og behov til barnehage, SFO og skole. Når overgangen er godt planlagt og skjer i nært samarbeid med foreldrene, gir det barnet en god start på skoleløpet.
